

Dosarul nr.2r-154/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Malîi, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Tatarciuc împotriva lui Vasile Melnic și Solomiei Melnic, intervenienți accesorii Direcția deservire fiscală Buiucani a Serviciului Fiscal de Stat, executorul judecătoresc Evelina Marianciuc cu privire la determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil, împotriva încheierii din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Vasile Melnic,

c o n s t a t ă:

La 14 decembrie 2017, Victor Tatarciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Melnic și Solomiei Melnic, intervenienți accesorii Direcția deservire fiscală Buiucani a Serviciului Fiscal de Stat, executorul judecătoresc Evelina Marianciuc solicitând determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil situat în mun. Chișinău, str. XXXXX, care aparține pârâților cu drept de proprietate în devălmășie cu determinarea după Vasile Melnic și Solomia Melnic a cotelor-părți ideale, câte ½ cotă parte fiecăruia din bunul imobil din mun. Chișinău, str. XXXXX.

Prin hotărârea din 16 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Victor Tatarciuc și s-a stabilit ½ cotă-parte ideală din proprietatea comună a apartamentului nr.17, din mun.Chișinău, sectorul Buiucani, XXXXX, în proprietate exclusivă a lui Vasile Melnic; s-a încasat de la Vasile Melnic în beneficiul lui Victor Tatarciuc cheltuielile de judecată în sumă de 100 de lei și citarea publică-100 lei, iar în total suma de 200 de lei; în rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate; totodată, s-a indicat că hotărârea servește ca temei pentru înregistrarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile la organul cadastral în privința lui Vasile Melnic.

Prin decizia din 24 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Vasile Melnic și s-a casat hotărârea din 16 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 02 august 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis integral cererea de chemare depusă de Victor Tatarciuc și s-a stabilit lui Vasile Melnic și Solomiei Melnic câte ½ cotă-parte ideală din bunul imobil- apartamentul nr.17, din mun.Chișinău, XXXXX, număr cadastral XXXXX.

La 09 august 2019, Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, a declarat apel împotriva hotărârii din 02 august 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, împotriva hotărârii din 02 august 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani; s-a comunicat apelantului și reprezentantului său necesitatea de a prezenta în cancelaria Curții de Apel Chișinău apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 3002,06 lei, acordând termen până la data de 22 ianuarie 2020 pentru lichidarea neajunsurilor; totodată, s-a indicat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă; s-a explicat părților că asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet de 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

La 13 ianuarie 2020, Vasile Melnic și Solomia Melnic au depus cerere de amânare a ședinței de judecată din 23 ianuarie 2020, motivând că se află în concediu medical (Vol.II, f.d.22). La cerere a fost anexată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 3003 lei (Vol.II, f.d.39).

Prin încheierea din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelantului Vasile Melnic cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 02 august 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu toate actele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă; s-a dispus restituirea lui Vasile Melnic de către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat, taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în mărime de 3003 de lei.

La 18 februarie 2020, Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, a declarat recurs împotriva încheierii din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, emiterea unei noi decizii de restituire a cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru a da curs cererii de apel și examinarea apelului în fond. Totodată, a solicitat ca termenul de atac să fie considerat ca omis motivat, deoarece la depunerea cererii de recurs nu primise încheierea din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că la 13 ianuarie 2020 a achitat taxa de stat în sumă mai mare de 3003 lei, iar chitanța a depusă-o prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, deși, cererea a fost depusă în baza Codului de Executare, care nu se taxează. Apelul înregistrat pe 3 file era motivat. Deși, neajunsurile au fost înlăturate, prin încheierea contestată a fost restituită cererea de apel.

La 09 martie 2020, Victor Tatarciuc a depus referință la cererea de recurs, solicitând restituirea recursului ca fiind semnat necorespunzător, precum și că a fost depus de o persoană ce nu era în drept să semneze sau să declare recurs, precum și că mandatele avocațiale pe numele lui Valeriu Pelin sunt de tip vechi.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat de Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelantului Vasile Melnic cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 02 august 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, cu toate actele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă; s-a restituit lui Vasile Melnic de către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat, taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în mărime de 3003 de lei (Vol.II, f.d.92-103).

La 18 februarie 2020, avocatul Valeriu Pelin, acționând în interesele lui Vasile Melnic, a semnat și a declarat recurs împotriva încheierii din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău. Totodată, în final a specificat că mandatul avocatului este la dosar.

Inițial Colegiul consideră necesar de a evoca succesiv normele de drept procedural ce reglementează procedura de reprezentare a persoanelor fizice în instanța de judecată.

Astfel, în temeiul art. 8 Cod de procedură civilă, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod. Asistența juridică poate fi acordată în orice instanță de judecată și în orice fază a procesului. Modul de acordare a asistenței juridice se stabilește de prezentul cod și de alte legi.

Concomitent Colegiul precizează că art. 5 alin. (1), (2), (3) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 prevede că orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul pentru a fi consultată și reprezentată de acesta în materie juridică. Statul asigură accesul la asistența juridică calificată tuturor persoanelor în condițiile prezentei legi. Persoanele fizice și juridice sânt în drept să beneficieze, în modul stabilit, de asistența juridică a oricărui avocat în bază de acord al părților.

În conformitate cu art. 75 alin. (1), (4) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă statuează că împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

În temeiul art. 60 alin. (1), (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

În conformitate cu art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Subsecvent, Colegiul reiterează că recursul în numele lui Vasile Melnic a fost semnat și declarat de către avocatul Valeriu Pelin, în baza mandatului seria MA nr. 0071797 din 06 iunie 2018 (Vol.I, f.d.87).

Concomitent, Colegiul arată că versoul mandatului avocațial este contrasemnat de avocatul Valeriu Pelin, fiind menționat „conform procurii”.

În această ordine de idei, Colegiul notează că procura eliberată de către Vasile Melnic pe numele lui Valeriu Pelin este datată cu 26 noiembrie 2015 cu mențiunea că procura este valabilă trei ani, autentificată notarial și înregistrată cu nr. 17512 (Vol.I, f.d.90).

La acest capitol, Colegiul precizează că mandatul eliberat pe numele avocatului Valeriu Pelin are inserate pe verso împuterniciri conform prevederilor pct. 6 subpct.2) lit. a) al Hotărârii Guvernului RM cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013. La fel, versoul mandatului obligatoriu conține: a¹) numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului, aceste dispoziții sunt expres stipulate în pct. 6 subpct. 2) lit. a) al Hotărârii Guvernului RM nr. 158 din 28 februarie 2013, amintite anterior.

Or, în sensul acestor reglementări legale, pe versoul mandatului obligatoriu se inserează împuternicirile avocatului, doar că la caz aceste împuterniciri au fost contrasemnate de însuși Valeriu Pelin, cu mențiunea „conform procurii”.

De altfel, în temeiul pct. 8 al Hotărârii Guvernului RM nr. 158 din 28 februarie 2013, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau

avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

În speță, Colegiul precizează că versoul mandatului avocațial a fost contrasemnat de către avocatul Valeriu Pelin în baza procurii amintite *supra*, doar că la data declarării recursului, 18 februarie 2020, procura era deja expirată.

Conform art. 255 alin. (1) lit.a) Cod civil, în redacția în vigoare la data eliberării mandatului și procurii, valabilitatea procurii încetează în cazul expirării termenului.

În temeiul art. 377 alin. (1) lit.a) Cod civil, în redacția în vigoare la data declarării recursului, valabilitatea procurii încetează în cazul expirării termenului sau îndeplinirii condiției extinctive.

Respectiv, mandatul avocațial contrasemnat pe verso în baza acestei procuri nu mai acordă, la caz, la data de 18 februarie 2020, dreptul avocatului Valeriu Pelin de a contesta cu recurs încheierea instanței de apel în numele lui Vasile Melnic.

În altă ordine de idei, Colegiul notează că la materialele cauzei nu este anexat un alt mandat avocațial ce ar atesta dreptul avocatului lui Valeriu Pelin de a declara și semna recurs la 18 februarie 2020 împotriva încheierii instanței de apel în numele lui Vasile Melnic.

Or, legislația în vigoare la acest capitol este strictă și certă, statuând expres despre faptul că în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal sau prin avocat, iar împuternicirile urmează a fi inserate expres pe versoul mandatului avocațial în ceea ce vizează semnarea, contestarea actelor judecătorești ale instanței.

Adițional, chiar și în condițiile în care s-ar pretinde încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut la art.6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care înglobează și dreptul de acces la justiție, Colegiul notează că acest aspect nu acoperă viciile de procedură admise de însuși apelant/recurent. Or, nu poate fi invocată încălcarea dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, în condițiile în care apelantul/recurent nu-și valorifică drepturile procedurale conform normelor în vigoare.

Din considerentele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. b), alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Vasile Melnic, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, împotriva încheierii din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Tatarciuc împotriva lui Vasile Melnic și Solomiei Melnic, intervenienți accesorii Direcția deservire fiscală

Buiucani a Serviciului Fiscal de Stat, executorul judecătoresc Evelina Marianciuc
cu privire la determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat